

Porin Mäntyluodon lintujen kevätlevähtäjä- laskennat 2024

Sisältö

1. Johdanto	3
2. Selvitysalueen yleiskuvaus ja sijainti	3
3. Työstä vastaavat henkilöt	4
4. Inventointimenetelmät	4
4.1. Epävarmuustekijät	6
5. Osa-aluekohtaista tarkastelua	7
6. Tulosten yhteenveto ja päätelmät	12
7. Kirjallisuus ja lähteet	17
Liitteet	18
Liite 1. Päiväkohtaiset havainnot osa-alueittain	18

Päiväys: 13.7.2024

Tarkastaja: Terhi Suutari

Projektinnumero: 12006216

Raportin pohjakartat: Maanmittauslaitoksen avoin aineisto 2024

Viittaussuositus: Ahlman, S., Lilja, T. & Vesämäki, J. 2024:

Porin Mäntyluodon lintujen kevätlevähtäjälaskennat 2024. Sitowise Oy.

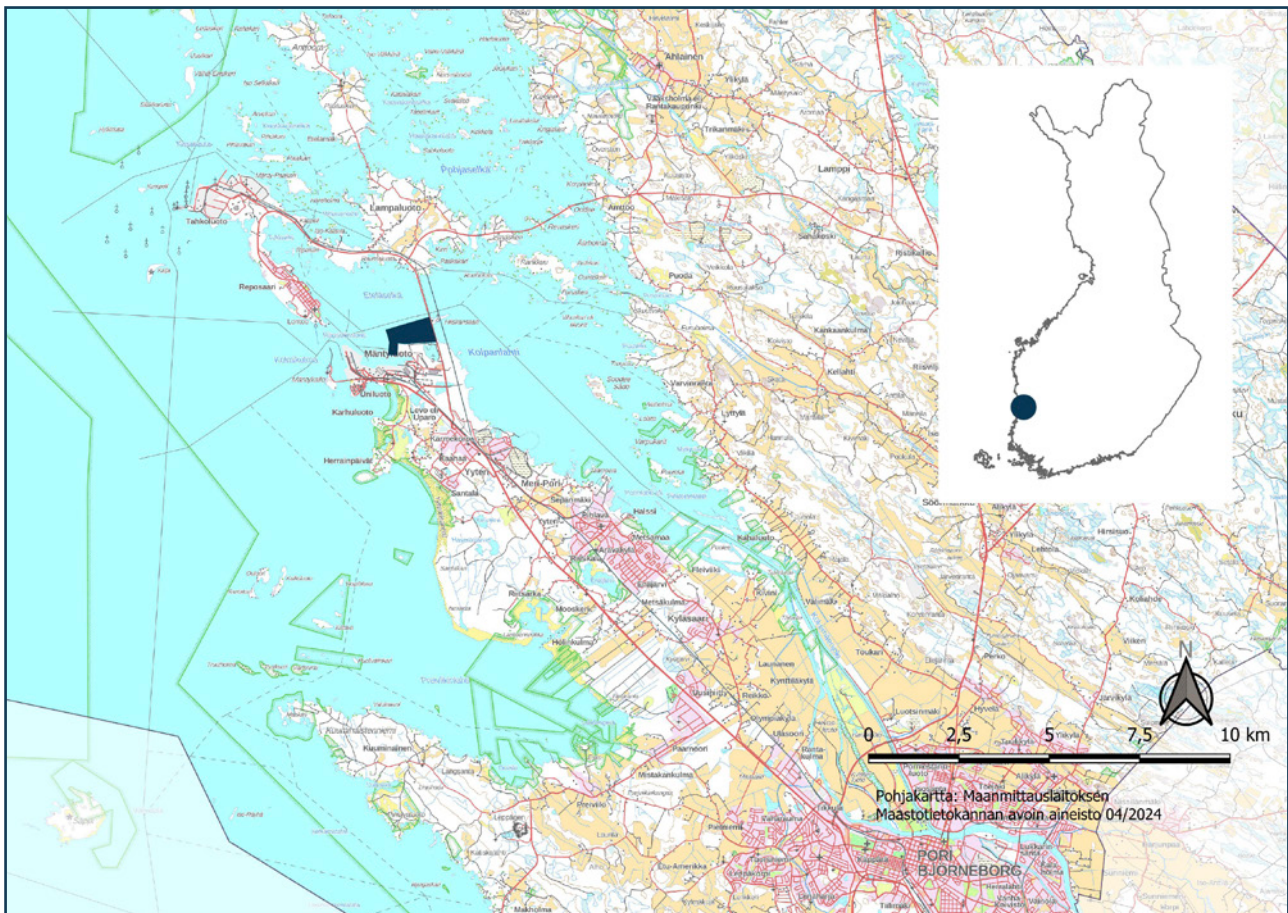
1. Johdanto

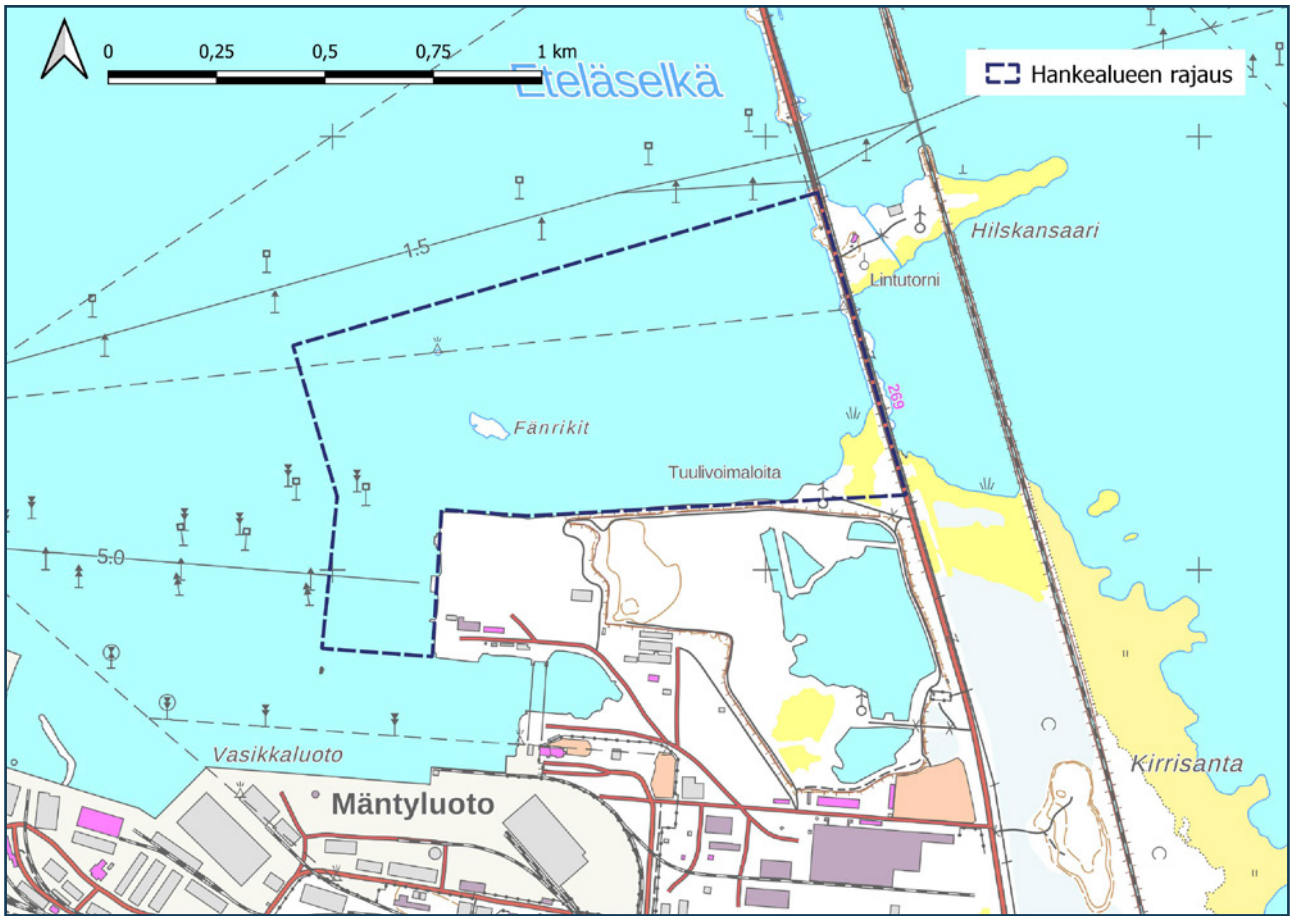
Porin kaupunki suunnittelee Mäntyluodon satama-alueen laajentamista täyttämällä vesialuetta maamassalla. Osana Yyterinniemen osayleiskaavoitusta ja pienempää aluetta koskevaa hanke-suunnittelua varten toteutettiin lintujen kevätlevähtäjälaskennat, jotta saadaan aineistoa alueen linnustollisista arvoista ja levähtäjämääristä. Sitowise Oy teki laskentoja 12 päivänä maaliskuu–toukokuussa 2024. Raportissa esitetään käytetyt inventointimenetelmät, epävarmuustekijät, tulokset ja päätelmät.

2. Selvitysalueen yleiskuvaus ja sijainti

Mäntyluodon kaava-alue sijaitsee noin 20 kilometriä Porin ydinkeskustan luoteispuolella (kuva 1). Lähellä olevia paikkoja ovat lounaispuolen Uniluoto ja Karhuluoto, eteläpuolen Levo eli Uparo ja pohjoispuolen Lampaluoto. Hanke- eli selvitysalue on noin 80 hehtaarin laajuinen kokonaisuus, joka käsittää Eteläselän vesialuetta, Fänrikkien pienen luodon sekä vähäisesti ruoikkoa, teollisuus- aluetta ja joutomaata (kuva 2). Alueesta valtaosa on kuitenkin merta. Kaava-alue rajautuu etelälaidaltaan Mäntyluodon telakka-alueeseen ja itälaidaltaan Reposaaaren maantiehen. Sen koillispuolella on Reposaaaren maantien ja junaradan allittava vesiyhteys Kokemäenjoen suiston ja Kolpanlahden sekä Eteläselän ja Räpsönsuntin välillä.

Kuva 1. Selvitysalueen (sininen alue) lähestymiskartta. Lähikunnat ovat vaaleammalla sävyllä.

Kuva 2. Selvitysalueen sijainti ja raja.

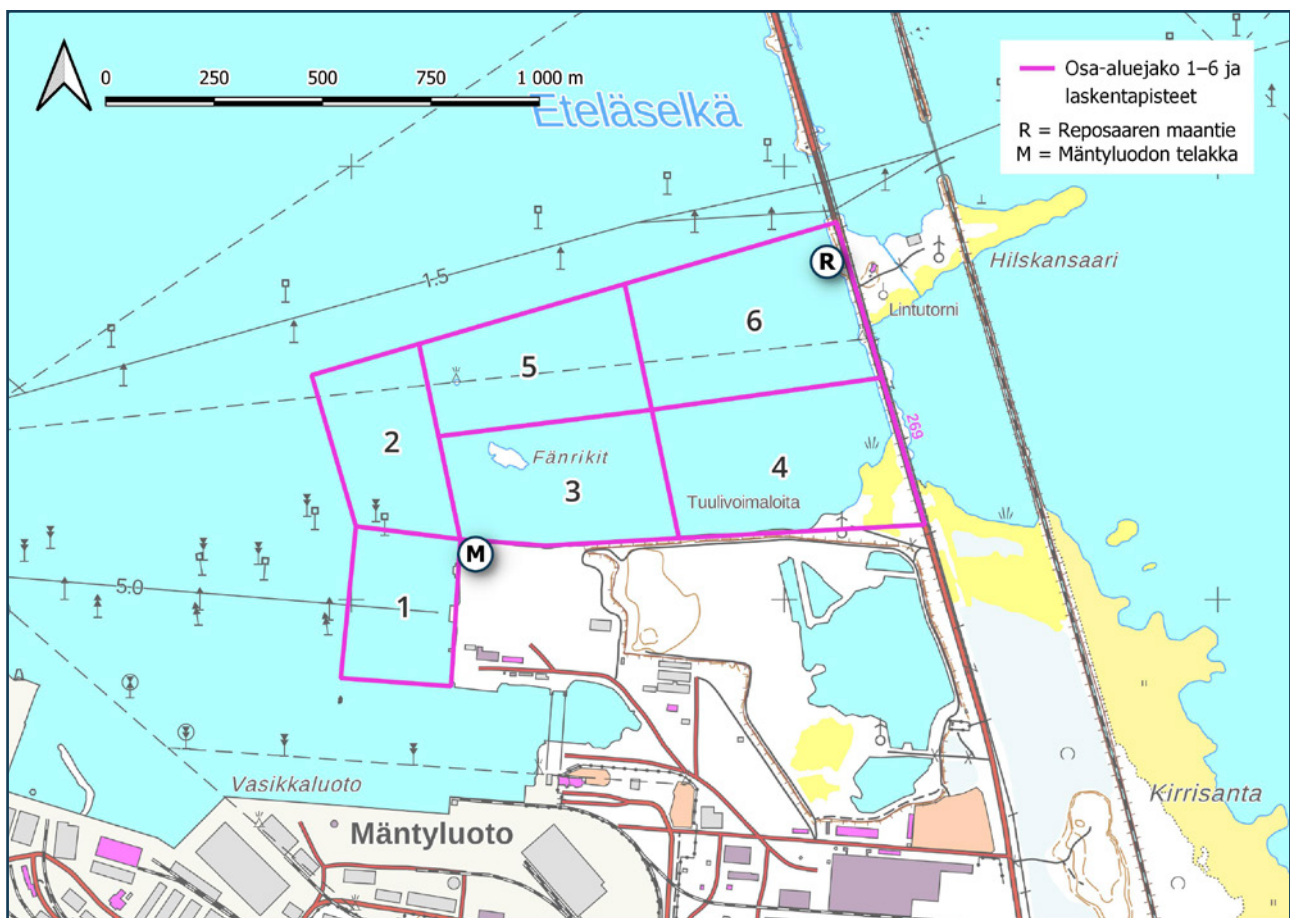
3. Työstä vastaavat henkilöt

Mäntyluodon lintujen kevätlevähtäjälaskentojen maastotöistä vastasi Tapani Lilja. Hän on tehnyt erilaisia linnustolaskentoja useita vuosikymmeniä. Hänellä on yli 50 vuoden mittainen aktiivinen lintuharrastustausta. Raportoinnista vastasivat luontokartoittaja (EAT) ja ympäristönhoitaja Santtu Ahlman sekä luontokartoittaja (EAT) ja puutarhuri Johanna Vesämäki. Ahlmanilla on 21 vuoden kokemus ja Vesämäellä kolmen vuoden kokemus luontoselvitysten raportoinneista.

4. Inventointimenetelmät

Kevätlevähtäjälaskentojen maastotöitä varten hankealue jaettiin kuuteen eri osa-alueeseen (kuva 3). Jokaisen laskentakerran aikana kirjattiin osa-alueilla olevat vesilinnut, rantalinnut ja lokkilinnut. Ylilentäviä ja muuttavia lintuja ei huomioitu, eikä myöskään levähtäviä yksilöitä, mikäli ne eivät olleet kuuden laskentaruudun alueella. Mikäli levähtäjät vaihtoivat laskentojen aikana osa-alueetta, kirjattiin ne sille osa-alueelle, jossa ne viettivät eniten aikaa, jotta päällekkäisyyksiä ei tule aineistoon.

Laskentoja tehtiin yhteensä 12 päivänä 30.3.–26.5. välisenä aikana. Laskentamäärä noudattelee tuoreinta ohjetta, jonka mukaan laskentoja tulisi olla keväällä 10–15 kertaa (Mäkelä & Salo 2023).

Kuva 3. Selvityksen osa-aluejako ja laskentapisteet.

Laskennat tehtiin riittävän hyvissä sääolosuhteissa (taulukko 1). Tuuli oli joinakin laskentakertoina navakka, mutta se ei vaikuttanut lintujen havaittavuuteen, sillä hankealue on melko pieni. Yksi laskentakerta kesti jokaisella kerralla kuusi tuntia. Se ajoitettiin alkamaan vaihtelevasti noin 2,5 tunnin sisällä auringonnousuun nähden (taulukko 2). Laskennat toteutettiin käytännössä siten, että havainnointia tehtiin kiikarin ja kaukoputken avulla hankealueen koillisosassa Reposaaen maantien länsipuolella olevalta levikkeeltä, josta oli erinomainen näkyvyys kaikille muille osa-alueille paitsi numerolle 1. Laskentojen aikana levikkeeltä siirryttiin autolla osa-alueen 4 kaakkoispuolelle, josta käveltiin pengertietä Mäntyluodon telakka-alueen luoteisnurkkaan. Samalla havainnoitiin lintuja. Mäntyluodon laskentapistestä pystyi laskemaan hyvin osa-alueen 1 linnut sekä tarkkailemaan erityisen hyvin Fänrikkien linnustoa.

Päivämäärä	Lämpötila alussa	Lämpötila lopussa	Pilvisyys alussa	Pilvisyys lopussa	Tuuli alussa	Tuuli lopussa
30.3.2024	0 °C	3 °C	8/8	8/8	3 m/s SW	3 m/s SW
3.4.2024	-2 °C	0 °C	8/8	1/8	8 m/s N	10 m/s N
8.4.2024	3 °C	5 °C	1/8	8/8	10 m/s SW	7 m/s S
11.4.2024	3 °C	4 °C	0/8	2/8	10 m/s W	8 m/s SW
17.4.2024	1 °C	4 °C	8/8	8/8	4 m/s N	3 m/s N
25.4.2024	1 °C	7 °C	7/8	6/8	3 m/s E	5 m/s NE
29.4.2024	5 °C	15 °C	5/8	7/8	3 m/s SE	6 m/s S
5.5.2024	4 °C	11 °C	5/8	6/8	4 m/s NE	4 m/s NE
10.5.2024	5 °C	6 °C	3/8	0/8	8 m/s N	9 m/s NW
15.5.2024	11 °C	14 °C	0/8	0/8	6 m/s S	7 m/s SW
21.5.2024	9 °C	15 °C	0/8	0/8	2 m/s SE	4 m/s W
26.5.2024	16 °C	22 °C	0/8	1/8	2 m/s SE	1 m/s S

Taulukko 1. Sääolosuhteet laskentojen aikana. Pilvisyydessä esimerkiksi 0/8 = pilvetön ja 8/8 = täyspilvinen.

Päivämäärä	Havainnointi-aika	Auringon-nousu
30.3.2024	6.55–12.55	5.59
3.4.2024	7.55–13.55	6.47
8.4.2024	6.25–12.25	6.31
11.4.2024	7.35–13.35	6.21
17.4.2024	7.05–13.05	6.02
25.4.2024	6.55–12.55	5.38
29.4.2024	7.25–13.25	5.26
5.5.2024	6.25–12.25	5.09
10.5.2024	6.40–12.40	4.55
15.5.2024	7.05–13.05	4.41
21.5.2024	7.40–13.40	4.27
26.5.2024	6.35–12.35	4.16

Taulukko 2. Havainnointipäivämäärät, kellonajat ja auringonnousun ajoittuminen.

4.1. Epävarmuustekijät

Lintujen kevätlevähtäjäselvitys perustuu yhden muuttokauden tuloksiin. Tuloksia tarkastellessa tulee kuitenkin huomioida, että vuosittaiset vaihtelut levähtäjämäärissä voivat olla suuria riippuen kevätkauden muutto-olosuhteista, meriveden korkeudesta ja muista tekijöistä, kuten kesän pesimätuloksista eri lajeilla. Kevään 2024 otanta käsittää 12 päivää, mikä antaa hyvän kuvan kyseisen vuoden levähtäjämääristä yhteensä kuudella eri osa-alueella.

Kevään 2024 sääolosuhteista johtuen joillakin osa-alueilla oli osittain jäätä laskentojen aikana. Osa-alueesta 4 noin puolet oli jään peitossa kolmen ensimmäisen laskennan aikana. Osa-alueesta 6 noin 10 prosenttia oli jäässä kolmen ensimmäisen laskennan aikana.

5. Osa-aluekohtaista tarkastelua

Tässä osiossa esitetään jokaisen osa-alueen yksilömäärä laskentapäivittäin eri lajien osalta.

Osa-alue 1

Osa-alue 1 sijaitsee Mäntyluodon telakka-alueen länsipuolella. Kyseessä on avovesialue, jossa on muutama merimerkki. Osa-alueella nähtiin lähes säännöllisesti merimetsoja (1–885 yksilöä) ja isokoskeloita (1–21 yks.). Satunnaisesti tai lähes satunnaisesti havaittiin kymmenen muuta lajia (taulukko 3). Havainto- ja yksilömäärä olivat erittäin vähäisiä tai vähäisiä pois lukien 30.3. laskettu 885 merimetsoa. Osa-alueella ei kuitenkaan katsota olevan erityistä arvoa kevätmuutolla levähtäville linnuille.

Päivämäärä	30.3.	3.4.	8.4.	11.4.	17.4.	25.4.	29.4.	5.5.	10.5.	15.5.	21.5.	26.5.	Yht.
Tukkasotka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Haahka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Telkkä	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Tukkakoskelo	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Isokoskelo	21	2	2	2	7	2	2	3	1	1	-	3	46
Silkkuiikku	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2	-	3
Merimetsa	885	62	-	-	-	-	1	37	4	10	11	4	1014
Kalatiira	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	-	2	10
Naurulokki	-	-	43	3	-	-	-	-	-	-	-	-	46
Kalalokki	-	-	22	6	5	5	-	3	2	2	-	-	45
Harmaalokki	6	-	1	3	-	-	-	-	-	3	-	-	13
Merilokki	1	-	-	-	12	-	5	-	-	-	-	-	18
Yhteensä	913	64	68	16	24	7	10	47	9	18	14	11	1201

Taulukko 3. Havaitut levähtäjät osa-alueella 1.

Osa-alue 2

Osa-alue 2 sijaitsee Mäntyluodon telakka-alueen luoteispuolella. Kyseessä on avovesialue, jossa on muutama merimerkki. Osa-alueella nähtiin lähes säännöllisesti merimetsoja (2–1311 yksilöä), isokoskeloita (2–32 yks.) ja harmaalokkeja (2–16 yks.). Satunnaisesti havaittiin kuusi muuta lajia (taulukko 4). Havainto- ja yksilömäärä olivat erittäin vähäisiä tai vähäisiä pois lukien kolmen ensimmäisen laskentakerran merimetsomäärät. Osa-alueella ei kuitenkaan katsota olevan erityistä arvoa kevätmuutolla levähtäville linnuille.

Päivämäärä	30.3.	3.4.	8.4.	11.4.	17.4.	25.4.	29.4.	5.5.	10.5.	15.5.	21.5.	26.5.	Yht.
Haahka	-	-	2	-	-	6	-	4	-	-	-	-	12
Tukkakoskelo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Isokoskelo	32	5	4	-	2	8	-	-	-	2	-	-	53
Silkkuiikku	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	2
Merimetso	1311	250	171	17	-	-	2	69	43	68	37	3	1971
Naurulokki	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	3
Kalalokki	-	-	-	-	3	-	3	2	-	-	1	-	9
Harmaalokki	16	-	2	2	-	-	3	-	-	2	-	-	25
Merilokki	-	-	1	-	5	1	10	-	-	-	-	-	17
Yhteensä	1359	255	180	19	10	16	20	76	43	73	38	4	2093

Taulukko 4. Havaitut levähtäjät osa-alueella 2.

Osa-alue 3

Osa-alue 3 sijaitsee Mäntyluodon telakka-alueen pohjoispuolella. Kyseessä on avovesialue, jossa on Fänrikkien pieni saari ja sen ympärillä olevaa karikkoa. Osa-alueella kirjattiin havaintoja yhteensä peräti 28 eri lajista (taulukko 5). Suurimpia lajikohtaisia keräntymiä olivat 921 merimetsoa 3.4., 196 naurulokkia 10.5., 64 tukkasotkaa 3.4., 39 kalalokkia 11.4. ja 26 valkoposkihanhea 5.5. Havainto- ja yksilömäärät olivat kohtalaisia tai suuria. Joidenkin lajien lukemat olivat kuitenkin hyvin vähäisiä. Osa-alueella katsotaan olevan selvästi tavanomaista enemmän arvoa kevätmuutolla levähtäville linnuille.

Osa-alue 4

Osa-alue 4 sijaitsee Mäntyluodon telakka-alueen pohjoispuolella. Kyseessä on muilta osin avovesialue, mutta kaakkoisnurkassa on ruoikkoa ja joutomaaksi tulkittavaa aluetta. Erityisesti ranta-vyöhykkeiden tuntumassa on hyvin matalaa. Osa-alueella tehtiin havaintoja yhteensä peräti 30 eri lajista (taulukko 6). Suurimpia lajikohtaisia keräntymiä olivat 44 tukkasotkaa 30.3., 31 pikkulokkia 21.5., 26 lapinsirriä 21.5. ja 17 kalalokkia 30.3. Havainto- ja yksilömäärät olivat kokonaisuutena melko vähäisiä tai hyvin vähäisiä, mutta osa-alueella katsotaan silti olevan tavanomaista enemmän arvoa kevätmuutolla levähtäville linnuille, sillä lajimäärä oli suhteessa pinta-alaan hyvin suuri.

Päivämäärä	30.3.	3.4.	8.4.	11.4.	17.4.	25.4.	29.4.	5.5.	10.5.	15.5.	21.5.	26.5.	Yht.
Laulujoutsen	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Merihanhi	4	7	5	4	3	2	2	2	2	2	2	3	38
Valkoposkihanhi	-	-	-	-	-	-	4	26	2	6	5	3	46
Tavi	-	-	1	10	-	-	4	-	-	-	-	-	15
Sinisorsa	12	2	2	1	3	2	3	3	-	-	1	-	29
Punasotka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3
Tukkasotka	30	64	6	-	-	4	-	14	2	9	8	10	147
Haahka	-	-	-	2	8	4	18	11	6	12	6	4	71
Telkkä	6	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	10
Tukkakoskelo	-	-	-	-	1	-	3	-	-	2	-	-	6
Isokoskelo	24	6	10	4	8	4	2	2	-	-	-	-	60
Silkkuiikku	1	-	2	2	1	1	2	-	2	1	2	4	18
Merimetso	34	921	282	694	5	2	23	187	289	132	49	54	2672
Meriharakka	-	-	2	-	-	-	1	-	3	-	2	1	9
Töyhtöhyppä	4	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	7
Tylli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Pikkukuovi	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	9
Rantasipi	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2
Punajalkaviklo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Räyskä	-	-	-	-	4	4	1	-	-	-	-	2	11
Kalatiira	-	-	-	-	-	-	2	2	-	4	5	10	23
Lapintiira	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	4
Pikkulokki	-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	3	-	11
Naurulokki	13	2	68	55	11	13	34	135	196	172	163	170	1032
Kalalokki	13	2	27	39	31	37	18	21	19	16	17	19	259
Selkälokki	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Harmaalokki	11	3	18	7	2	2	-	3	5	6	3	3	63
Merilokki	2	-	3	2	-	-	-	-	2	2	3	2	16
Yhteensä	154	1011	429	820	77	75	126	417	529	365	274	291	4568

Taulukko 5. Havaitut levähtäjät osa-alueella 3.

Päivämäärä	30.3.	3.4.	8.4.	11.4.	17.4.	25.4.	29.4.	5.5.	10.5.	15.5.	21.5.	26.5.	Yht.
Laulujoutsen	-	-	2	2	2	2	-	1	-	-	2	-	11
Merihanhi	3	4	4	1	10	4	2	-	-	-	3	2	33
Haapana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Tavi	-	-	6	-	5	2	15	-	2	2	1	2	35
Sinisorsa	-	14	4	2	2	3	2	2	1	4	3	-	37
Punasotka	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Tukkasotka	44	26	14	5	2	-	-	-	-	-	-	-	91
Telkkä	3	-	2	4	2	-	-	-	2	-	-	-	13
Tukkakoskelo	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	2	5
Isokoskelo	10	4	12	3	4	2	2	-	1	-	3	-	41
Silkkuiukku	-	-	1	3	-	-	1	-	-	-	-	-	5
Merimetso	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Harmaahaikara	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
Meriharakka	-	-	-	-	-	-	-	2	-	12	-	-	14
Töyhtöhyppä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Pikkutylli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Tylli	-	-	-	-	-	-	2	2	2	1	2	4	13
Suokukko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Lapinsirri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	26	-	29
Rantasipi	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2	2	8
Valkoviklo	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Liro	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Räyskä	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	3
Kalatiira	-	-	-	-	-	1	3	2	2	-	-	-	8
Lapintiira	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Pikkulokki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	12	43
Naurulokki	6	-	2	-	1	2	3	3	6	4	9	7	43
Kalalokki	17	-	-	-	1	1	2	2	-	-	2	1	26
Harmaalokki	2	2	6	-	-	-	-	-	-	-	1	-	11
Merilokki	-	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Yhteensä	89	55	56	23	29	20	33	17	18	27	89	38	494

Taulukko 6. Havaitut levähtäjät osa-alueella 4.

Osa-alue 5

Osa-alue 5 sijaitsee Mäntyluodon telakka-alueen ja Fänrikkien pohjoispuolella. Kyseessä on avovesialue, jossa on yksi merimerkki pienellä saarekkeella. Osa-alueella nähtiin lähes säännöllisesti merimetsoja (3–57 yksilöä) ja isokoskeloita (2–28 yks.). Satunnaisesti havaittiin yhdeksän muuta lajia (taulukko 7). Havainto- ja yksilömäärät olivat erittäin vähäisiä tai vähäisiä. Osa-alueella ei katsota olevan erityistä arvoa kevätmuutolla levähtäville linnuille.

Päivämäärä	30.3.	3.4.	8.4.	11.4.	17.4.	25.4.	29.4.	5.5.	10.5.	15.5.	21.5.	26.5.	Yht.
Kyhmyjoutsen	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Merihanhi	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Tukkasotka	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
Telkkä	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Isokoskelo	28	15	4	11	2	2	3	3	-	2	-	-	70
Silkkiuikku	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Merimetso	-	47	3	19	-	-	16	5	57	6	56	-	209
Naurulokki	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Kalalokki	2	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	5
Harmaalokki	6	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	9
Merilokki	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5
Yhteensä	38	65	7	30	10	2	21	10	57	8	56	5	309

Taulukko 7. Havaitut levähtäjät osa-alueella 5.

Osa-alue 6

Osa-alue 6 sijaitsee Mäntyluodon telakka-alueen pohjoispuolella ja Hilskansaaren länsipuolella. Kyseessä on kokonaan avovesialue. Reposaaressa maantien laiteilla alueen kaakkoisosassa on matalikko. Osa-alueella nähtiin lähes säännöllisesti vain isokoskeloita (1–29 yks.). Satunnaisesti tai lähes satunnaisesti havaittiin 17 muuta lajia (taulukko 8). Havainto- ja yksilömäärät olivat erittäin vähäisiä tai vähäisiä. Ainoa poikkeus oli 303 merimetsä 3.4. Osa-alueella ei katsota olevan erityistä arvoa kevätmuutolla levähtäville linnuille.

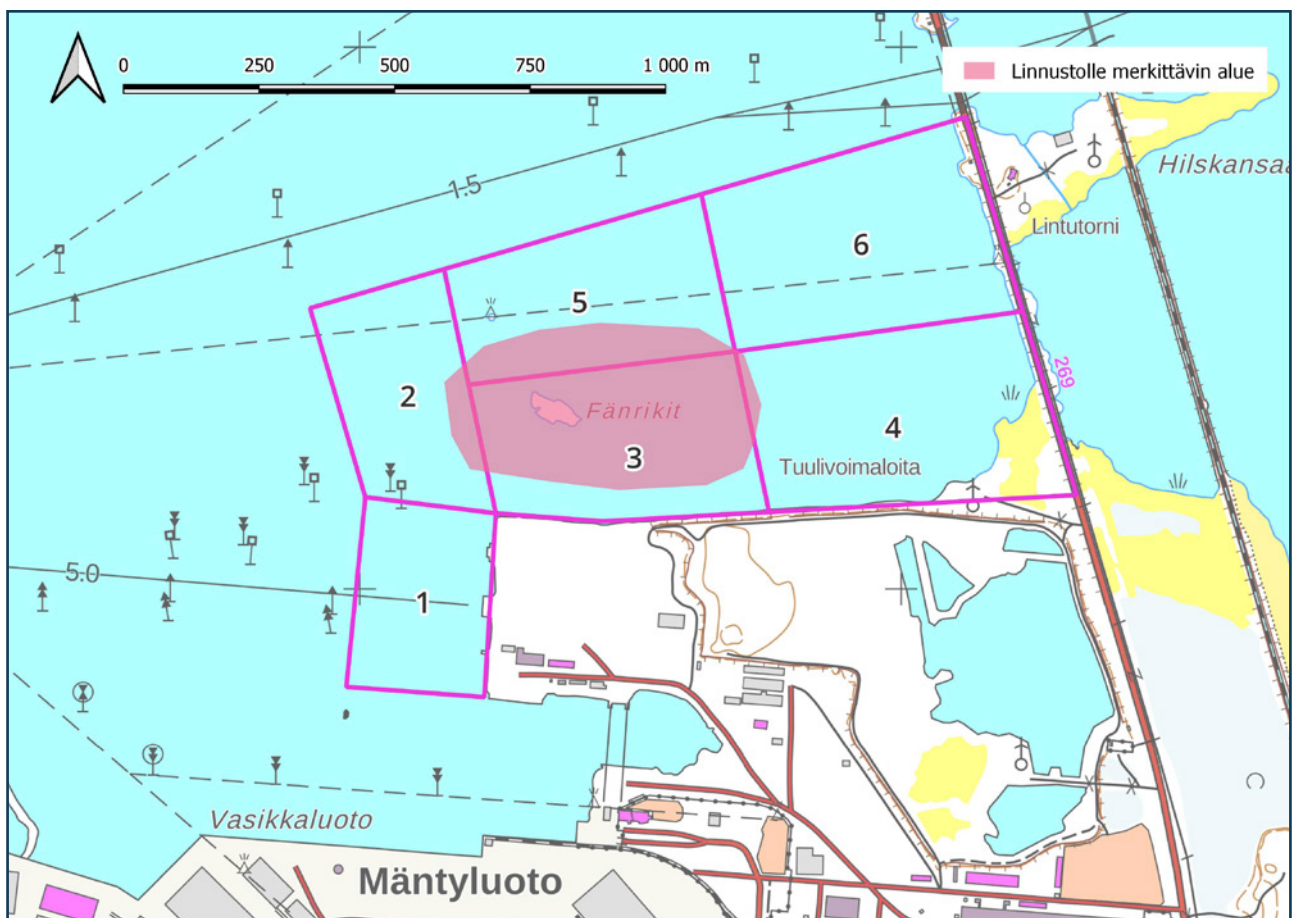
Päivämäärä	30.3.	3.4.	8.4.	11.4.	17.4.	25.4.	29.4.	5.5.	10.5.	15.5.	21.5.	26.5.	Yht.
Laulujoutsen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Merihanhi	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
Tavi	-	-	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	25
Sinisorsa	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	2
Tukkasotka	10	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22
Telkkä	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Tukkakoskelo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Isokoskelo	11	29	3	1	4	4	4	4	3	-	-	2	65
Silkkuiikku	-	-	-	-	4	2	2	2	-	-	-	-	10
Merimetso	79	303	-	-	-	-	-	-	1	-	4	1	388
Nokikana	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Tylli	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	3
Rantasipi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Kalatiira	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	1	2	7
Naurulokki	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	4
Kalalokki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Harmaalokki	-	2	-	-	-	-	1	-	-	2	5	1	11
Merilokki	-	3	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	7
Yhteensä	104	340	21	1	8	11	7	33	4	7	12	14	562

Taulukko 8. Havaitut levähtäjät osa-alueella 6.

6. Tulosten yhteenveto ja päätelmät

Kevätlevähtäjälaskentojen osa-aluekohtaisia tuloksia tarkastellessa voidaan todeta, että numeroissa 1, 2, 5 ja 6 oli joko havaittujen lajien tai yksilömäärien puolesta hyvin vähäisiä lukemia. Osa-alueilla 1 ja 2 havaittiin yksittäisinä päivinä kuitenkin hyvin runsaasti merimetsoja. Osa-alue 3 oli selvästi runsaslintuisin, mikä johtuu Fänrikeistä. Saaren ja sitä ympäröivien karien ja matalikon vuoksi hankkealueelta voidaan esittää alue, jossa havaittiin selvästi eniten lintuja (kuva 4). Lisäksi osa-alueen 4 voidaan katsoa olevan tavanomaista arvokkaampi alue levähtäjille keväällä, sillä eri lajeja kirjattiin peräti 30.

Kevätlevähtäjäselvityksen aikana tehtiin havaintoja yhteensä 37 kohdelajista. Lajeista kirjattiin yhteensä 9 195 yksilöhavaintoa 12 laskennan aikana. Lukema sisältää kuitenkin päällekkäisyyksiä eri laskentakertojen välillä (taulukko 9). Päiväkohtaiset määrät vaihtelivat 131–2 657 yksilön välillä. Merkittävimpiä lajikohtaisia kerääntymiä olivat merimetsan 2 309 yksilöä 30.3., naurulokin 202 yks. 10.5., isokoskelon 126 yks. 30.3. ja tukkasotkan 90 yks. 3.4. Huomionarvoisten lajien luokitukset esitetään taulukossa 10. Laskennoissa havaituista lajeista 76 prosenttia on EU:n lintudirektiivin laji, Suomen erityisvastuulaji tai on uhanalaisuusluokassa (Hyvärinen ym. 2019).

Kuva 4. Levähtävälle linnustolle merkittävin alue.

Tuloksia tarkastellessa tulee huomioida, että laskentatulokset koskevat vain yhtä muuttokautta ja vuosien väliset erot saattavat olla merkittäviä riippuen muun muassa syksyn sääolosuhteista sekä kesän pesimistuloksista eri lajeilla. Myös meriveden korkeudella on suuresti merkitystä.

Samalta alueelta tehtiin lintujen levähtäjälaskennat syksyllä 2023, jolloin laskentoja tehtiin 12 päivänä 9.9.–17.11. välisenä aikana (Ahlman 2023). Laskentajakso käsittää näin ollen keväällä maaliskuun lopun ja toukokuun lopun välisen ajanjakson sekä syksyllä syyskuun alkupuolen ja marraskuun puolivälin välisen ajanjakson.

Taulukko 9. Levähtäjälaskentojen kokonaisyksilömäärät eri laskennoissa.

Laji	30.3.	3.4.	8.4.	11.4.	17.4.	25.4.	29.4.	5.5.	10.5.	15.5.	21.5.	26.5.	Yht.
Kyhmyjoutsen	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Laulujoutsen	-	2	2	2	2	2	-	1	-	2	2	1	16
Merihanhi	11	14	9	5	14	6	4	2	2	2	5	5	79

Laji	30.3.	3.4.	8.4.	11.4.	17.4.	25.4.	29.4.	5.5.	10.5.	15.5.	21.5.	26.5.	Yht.
Valkoposkihanhi	-	-	-	-	-	-	4	26	2	6	5	3	46
Haapana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Tavi	-	-	7	10	5	2	19	25	2	2	1	2	75
Sinisorsa	12	16	6	3	5	5	5	6	1	4	4	1	68
Punasotka	4	3	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	10
Tukkasotka	84	90	32	5	2	4	-	16	2	9	9	10	263
Haahka	-	-	2	2	8	10	18	15	6	12	6	6	85
Telkkä	11	-	7	6	2	-	-	-	2	-	1	-	29
Tukkakoskelo	-	-	-	-	1	3	3	1	-	3	-	3	14
Isokoskelo	126	61	35	21	27	22	13	12	5	5	3	5	335
Silkkuiikku	1	-	3	5	7	3	5	4	2	2	4	4	40
Merimetso	2309	1584	456	733	5	2	42	298	394	216	157	62	6258
Harmaahaikara	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2
Nokikana	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Meriharakka	-	-	2	-	-	-	1	2	3	12	2	1	23
Töyhtöhyppä	4	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	8
Pikkutylli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Tylli	-	-	-	-	-	-	2	3	2	1	3	6	17
Pikkukuovi	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	9
Suokukko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Lapinsirri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	26	-	29
Rantasipi	-	-	-	-	-	-	1	3	2	-	3	3	12
Valkoviklo	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Liro	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Punajalkaviklo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Räyskä	-	-	-	-	4	4	1	-	-	1	1	3	14
Kalatiira	-	-	-	-	-	5	7	6	4	6	6	14	48
Lapintiira	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	6
Pikkulokki	-	-	-	-	-	-	7	1	-	-	34	12	54
Naurulokki	19	2	113	58	14	17	39	138	202	177	172	179	1130
Kalalokki	32	2	49	45	40	43	24	28	21	18	21	23	346
Selkälokki	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Harmaalokki	41	7	27	12	3	2	5	3	5	13	9	5	132
Merilokki	3	7	8	2	-	1	-	-	2	3	3	5	34
Yhteensä	2657	1790	761	909	141	131	202	600	660	498	483	363	9195

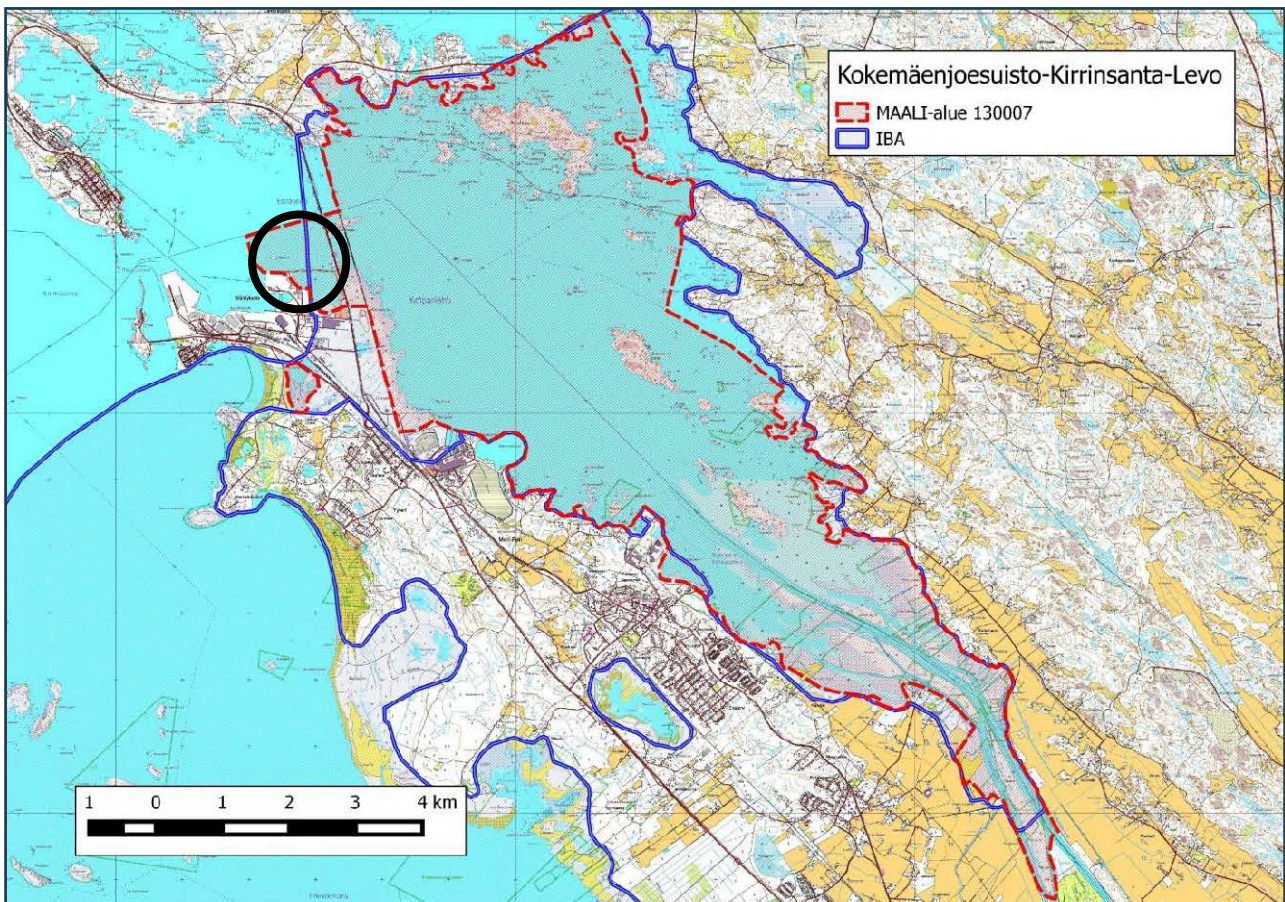
Taulukko 10. Laskennoissa havaittujen huomionarvoisten lajien luokitukset. CR = äärimmäisen uhanalainen, EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä.

Laji	Tieteellinen nimi	EU:n lintu-direktiivin laji	Suomen erityisvastuulaji	Uhanalaisuusluokka
Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	x	x	-
Valkoposkihanhi	<i>Branta leucopsis</i>	x	-	-
Haapana	<i>Anas penelope</i>	-	x	VU
Tavi	<i>Anas crecca</i>	-	x	-
Punasotka	<i>Aythya ferina</i>	-	-	CR
Tukkasotka	<i>Aythya fuligula</i>	-	x	EN
Haahka	<i>Somateria mollissima</i>	-	x	EN
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	-	x	-
Tukkakoskelo	<i>Mergus serrator</i>	-	x	NT
Isokoskelo	<i>Mergus merganser</i>	-	x	NT
Silkkuiikku	<i>Podiceps cristatus</i>	-	-	NT
Nokikana	<i>Fulica atra</i>	-	-	EN
Pikkutylli	<i>Charadrius dubius</i>	-	-	NT
Pikkukuovi	<i>Numenius phaeopus</i>	-	x	-
Suokukko	<i>Calidris pugnax</i>	x	-	CR
Lapinsirri	<i>Calidris temminckii</i>	-	-	EN
Rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>	-	x	-
Valkoviklo	<i>Tringa nebularia</i>	-	x	NT
Liro	<i>Tringa glareola</i>	x	x	NT
Punajalkaviklo	<i>Tringa totanus</i>	-	-	NT
Räyskä	<i>Hydroprogne caspia</i>	x	-	-
Kalatiira	<i>Sterna hirundo</i>	x	x	-
Lapintiira	<i>Sterna paradisaea</i>	x	-	-
Pikkulokki	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	x	x	-
Naurulokki	<i>Larus ridibundus</i>	-	-	VU
Selkälokki	<i>Larus fuscus</i>	-	x	EN
Harmaalokki	<i>Larus argentatus</i>	-	-	VU
Merilokki	<i>Larus marinus</i>	-	-	VU

Selvitysalue on osittain maakunnallisesti arvokasta lintualuetta (MAALI): Kokemäenjoen suisto–Kirisanta–Levo (kuva 5). Sen kokonaispinta-ala on 4 555 hehtaaria, joten laskenta-alue käsittää siitä hyvin pienen osan. Hankealue on tulkittu maakunnallisesti merkittäväksi haapanan ja lapinsirrin levähdysalueeksi keväällä ja syksyllä. Kevätkerääntymisalueena aluetta pidetään tärkeänä kuoville ja pikkulokille sekä syyskerääntymisalueena lapasorsalle, punasotkalle, harmaahaikaralle, nokikanalle, pikkusirrilte, kuovisirrilte, jänkäkurpalle, punakuirille, lirolle ja räyskälle. Lisäksi aluetta pidetään meriharakan tärkeänä kerääntymiskohteena (Vilén ym. 2015).

Alue on myös osittain valtakunnallisesti arvokasta IBA-aluetta: Porin lintuvedet ja rannikko (kuva 5). Sen kokonaispinta-ala on 15 441 hehtaaria, käsittäen hyvin laajasti muun muassa Kokemäenjoen suiston ja Preiviikinlahden.

Kuva 5. Kokemäenjoen suisto–Kirisanta–Levon MAALI-alue sekä Porin lintuvedet ja rannikko -IBA-alue. Hankealueen likimääräinen sijainti on esitetty mustalla ympyrällä. Lähde: Vilén ym. 2015.

7. Kirjallisuus ja lähteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. (toim.) 2019:

Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019.

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2023:

Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle.

2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023.

Ahlman, S. 2023:

Porin Mäntyluodon lintujen syyslevähtäjälaskennat 2023. Ahlman Group Oy.

Vilén, R., Vasko, V. & Nuotio, K. 2015:

Satakunnan maakunnallisesti arvokkaat lintualueet 2006-2014. Porin Lintutieteellinen Yhdistys ry & Rauman Seurun Lintuharrastajat.

Liitteet

Liite 1. Päiväkohtaiset havainnot osa-alueittain.

Havainnot 30.3.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Merihanhi	-	-	4	3	-	4	11
Sinisorsa	-	-	12	-	-	-	12
Punasotka	-	-	-	4	-	-	4
Tukkasotka	-	-	30	44	-	10	84
Telkkä	-	-	6	3	2	-	11
Isokoskelo	21	32	24	10	28	11	126
Silkkiuikku	-	-	1	-	-	-	1
Merimetso	885	1311	34	-	-	79	2309
Töyhtöhyppä	-	-	4	-	-	-	4
Naurulokki	-	-	13	6	-	-	19
Kalalokki	-	-	13	17	2	-	32
Harmaalokki	6	16	11	2	6	-	41
Merilokki	1	-	2	-	-	-	3
Yhteensä	913	1359	154	89	38	104	2657

Havainnot 3.4.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Laulujoutsen	-	-	2	-	-	-	2
Merihanhi	-	-	7	4	-	3	14
Sinisorsa	-	-	2	14	-	-	16
Punasotka	-	-	-	3	-	-	3
Tukkasotka	-	-	64	26	-	-	90
Isokoskelo	2	5	6	4	15	29	61
Merimetso	62	250	921	1	47	303	1584
Töyhtöhyppä	-	-	2	-	-	-	2
Naurulokki	-	-	2	-	-	-	2
Kalalokki	-	-	2	-	-	-	2
Harmaalokki	-	-	3	2	-	2	7
Merilokki	-	-	-	1	3	3	7
Yhteensä	64	255	1011	55	65	340	1790

Havainnot 8.4.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Laulujoutsen	-	-	-	2	-	-	2
Merihanhi	-	-	5	4	-	-	9
Tavi	-	-	1	6	-	-	7
Sinisorsa	-	-	2	4	-	-	6
Tukkasotka	-	-	6	14	-	12	32
Haahka	-	2	-	-	-	-	2
Telkkä	-	-	3	2	-	2	7
Isokoskelo	2	4	10	12	4	3	35
Silkkiuikku	-	-	2	1	-	-	3
Merimetso	-	171	282	-	3	-	456
Harmaahaikara	-	-	-	1	-	-	1
Nokikana	-	-	-	-	-	2	2
Meriharakka	-	-	2	-	-	-	2
Naurulokki	43	-	68	2	-	-	113
Kalalokki	22	-	27	-	-	-	49
Harmaalokki	1	2	18	6	-	-	27
Merilokki	-	1	3	2	-	2	8
Yhteensä	68	180	429	56	7	21	761

Havainnot 11.4.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Laulujoutsen	-	-	-	2	-	-	2
Merihanhi	-	-	4	1	-	-	5
Tavi	-	-	10	-	-	-	10
Sinisorsa	-	-	1	2	-	-	3
Tukkasotka	-	-	-	5	-	-	5
Haahka	-	-	2	-	-	-	2
Telkkä	2	-	-	4	-	-	6
Isokoskelo	2	-	4	3	11	1	21
Silkkiiukku	-	-	2	3	-	-	5
Merimetso	-	17	694	3	19	-	733
Naurulokki	3	-	55	-	-	-	58
Kalalokki	6	-	39	-	-	-	45
Harmaalokki	3	2	7	-	-	-	12
Merilokki	-	-	2	-	-	-	2
Yhteensä	16	19	820	23	30	1	909

Havainnot 17.4.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Kyhmyjoutsen	-	-	-	-	2	-	2
Laulujoutsen	-	-	-	2	-	-	2
Merihanhi	-	-	3	10	1	-	14
Tavi	-	-	-	5	-	-	5
Sinisorsa	-	-	3	2	-	-	5
Tukkasotka	-	-	-	2	-	-	2
Haahka	-	-	8	-	-	-	8
Telkkä	-	-	-	2	-	-	2
Tukkakoskelo	-	-	1	-	-	-	1
Isokoskelo	7	2	8	4	2	4	27
Silkkiiukku	-	-	1	-	2	4	7
Merimetso	-	-	5	-	-	-	5
Räyskä	-	-	4	-	-	-	4
Naurulokki	-	-	11	1	2	-	14
Kalalokki	5	3	31	1	-	-	40
Harmaalokki	-	-	2	-	1	-	3
Yhteensä	12	5	77	29	10	8	141

Havainnot 25.4.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Laulujoutsen	-	-	-	2	-	-	2
Merihanhi	-	-	2	4	-	-	6
Tavi	-	-	-	2	-	-	2
Sinisorsa	-	-	2	3	-	-	5
Tukkasotka	-	-	4	-	-	-	4
Haahka	-	6	4	-	-	-	10
Tukkakoskelo	-	-	-	3	-	-	3
Isokoskelo	2	8	4	2	2	4	22
Silkkuiikku	-	-	1	-	-	2	3
Merimetso	-	-	2	-	-	-	2
Räyskä	-	-	4	-	-	-	4
Kalatiira	-	-	-	1	-	4	5
Naurulokki	-	1	13	2	-	1	17
Kalalokki	5	-	37	1	-	-	43
Harmaalokki	-	-	2	-	-	-	2
Merilokki	-	1	-	-	-	-	1
Yhteensä	7	16	75	20	2	11	131

Havainnot 29.4.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Merihanhi	-	-	2	2	-	-	4
Valkoposkihanhi	-	-	4	-	-	-	4
Tavi	-	-	4	15	-	-	19
Sinisorsa	-	-	3	2	-	-	5
Haahka	-	-	18	-	-	-	18
Tukkakoskelo	-	-	3	-	-	-	3
Isokoskelo	2	-	2	2	3	4	13
Silkkuiikku	-	-	2	1	-	2	5
Merimetso	1	2	23	-	16	-	42
Meriharakka	-	-	1	-	-	-	1
Töyhtöhyppä	-	-	1	-	-	-	1
Tylli	-	-	-	2	-	-	2
Rantasipi	-	-	1	-	-	-	1
Valkoviklo	-	-	-	1	-	-	1
Räyskä	-	-	1	-	-	-	1
Kalatiira	2	-	2	3	-	-	7
Pikkulokki	-	-	7	-	-	-	7
Naurulokki	-	2	34	3	-	-	39
Kalalokki	-	3	18	2	1	-	24
Harmaalokki	-	3	-	-	1	1	5
Yhteensä	5	10	126	33	21	7	202

Havainnot 5.5.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Laulujoutsen	-	-	-	1	-	-	1
Merihanhi	-	-	2	-	-	-	2
Valkoposkihanhi	-	-	26	-	-	-	26
Tavi	-	-	-	-	-	25	25
Sinisorsa	-	-	3	2	-	1	6
Tukkasotka	-	-	14	-	2	-	16
Haahka	-	4	11	-	-	-	15
Tukkakoskelo	1	-	-	-	-	-	1
Isokoskelo	3	-	2	-	3	4	12
Silkkuiikku	1	1	-	-	-	2	4
Merimetso	37	69	187	-	5	-	298
Meriharakka	-	-	-	2	-	-	2
Tylli	-	-	-	2	-	1	3
Pikkukuovi	-	-	9	-	-	-	9
Rantasipi	-	-	1	2	-	-	3
Liro	-	-	-	1	-	-	1
Kalatiira	2	-	2	2	-	-	6
Pikkulokki	-	-	1	-	-	-	1
Naurulokki	-	-	135	3	-	-	138
Kalalokki	3	2	21	2	-	-	28
Harmaalokki	-	-	3	-	-	-	3
Yhteensä	47	76	417	17	10	33	600

Havainnot 10.5.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Merihanhi	-	-	2	-	-	-	2
Valkoposkihanhi	-	-	2	-	-	-	2
Tavi	-	-	-	2	-	-	2
Sinisorsa	-	-	-	1	-	-	1
Tukkasotka	-	-	2	-	-	-	2
Haahka	-	-	6	-	-	-	6
Telkkä	-	-	-	2	-	-	2
Isokoskelo	1	-	-	1	-	3	5
Silkkiiuikko	-	-	2	-	-	-	2
Merimetso	4	43	289	-	57	1	394
Meriharakka	-	-	3	-	-	-	3
Tylli	-	-	-	2	-	-	2
Rantasipi	-	-	-	2	-	-	2
Kalatiira	2	-	-	2	-	-	4
Naurulokki	-	-	196	6	-	-	202
Kalalokki	2	-	19	-	-	-	21
Selkälokki	-	-	1	-	-	-	1
Harmaalokki	-	-	5	-	-	-	5
Merilokki	-	-	2	-	-	-	2
Yhteensä	9	43	529	18	57	4	660

Havainnot 15.5.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Laulujoutsen	-	-	-	-	-	2	2
Merihanhi	-	-	2	-	-	-	2
Valkoposkihanhi	-	-	6	-	-	-	6
Tavi	-	-	-	2	-	-	2
Sinisorsa	-	-	-	4	-	-	4
Punasotka	-	-	1	-	-	-	1
Tukkasotka	-	-	9	-	-	-	9
Haahka	-	-	12	-	-	-	12
Tukkakoskelo	-	-	2	-	-	1	3
Isokoskelo	1	2	-	-	2	-	5
Silkkuiikku	-	1	1	-	-	-	2
Merimetso	10	68	132	-	6	-	216
Meriharakka	-	-	-	12	-	-	12
Tylli	-	-	-	1	-	-	1
Lapinsirri	-	-	-	3	-	-	3
Räyskä	-	-	-	1	-	-	1
Kalatiira	2	-	4	-	-	-	6
Naurulokki	-	-	172	4	-	1	177
Kalalokki	2	-	16	-	-	-	18
Harmaalokki	3	2	6	-	-	2	13
Merilokki	-	-	2	-	-	1	3
Yhteensä	18	73	365	27	8	7	498

Havainnot 21.5.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Laulujoutsen	-	-	-	2	-	-	2
Merihanhi	-	-	2	3	-	-	5
Valkoposkihanhi	-	-	5	-	-	-	5
Tavi	-	-	-	1	-	-	1
Sinisorsa	-	-	1	3	-	-	4
Punasotka	-	-	1	-	-	-	1
Tukkasotka	1	-	8	-	-	-	9
Haahka	-	-	6	-	-	-	6
Telkkä	-	-	1	-	-	-	1
Isokoskelo	-	-	-	3	-	-	3
Silkkiiukku	2	-	2	-	-	-	4
Merimetso	11	37	49	-	56	4	157
Harmaahaikara	-	-	-	1	-	-	1
Meriharakka	-	-	2	-	-	-	2
Pikkutylli	-	-	-	1	-	-	1
Tylli	-	-	1	2	-	-	3
Suokukko	-	-	-	1	-	-	1
Lapinsirri	-	-	-	26	-	-	26
Rantasipi	-	-	-	2	-	1	3
Räyskä	-	-	-	1	-	-	1
Kalatiira	-	-	5	-	-	1	6
Lapintiira	-	-	2	-	-	-	2
Pikkulokki	-	-	3	31	-	-	34
Naurulokki	-	-	163	9	-	-	172
Kalalokki	-	1	17	2	-	1	21
Harmaalokki	-	-	3	1	-	5	9
Merilokki	-	-	3	-	-	-	3
Yhteensä	14	38	274	89	56	12	483

Havainnot 26.5.2024

Laji	1	2	3	4	5	6	Yhteensä
Laulujoutsen	-	-	1	-	-	-	1
Merihanhi	-	-	3	2	-	-	5
Valkoposkihanhi	-	-	3	-	-	-	3
Haapana	-	-	-	2	-	-	2
Tavi	-	-	-	2	-	-	2
Sinisorsa	-	-	-	-	-	1	1
Punasotka	-	-	1	-	-	-	1
Tukkasotka	-	-	10	-	-	-	10
Haahka	2	-	4	-	-	-	6
Tukkakoskelo	-	1	-	2	-	-	3
Isokoskelo	3	-	-	-	-	2	5
Silkkuiikku	-	-	4	-	-	-	4
Merimetso	4	3	54	-	-	1	62
Meriharakka	-	-	1	-	-	-	1
Töyhtöhyppä	-	-	-	1	-	-	1
Tylli	-	-	-	4	-	2	6
Rantasipi	-	-	-	2	-	1	3
Punajalkaviklo	-	-	2	-	-	-	2
Räyskä	-	-	2	1	-	-	3
Kalatiira	2	-	10	-	-	2	14
Lapintiira	-	-	2	2	-	-	4
Pikkulokki	-	-	-	12	-	-	12
Naurulokki	-	-	170	7	-	2	179
Kalalokki	-	-	19	1	2	1	23
Harmaalokki	-	-	3	-	1	1	5
Merilokki	-	-	2	-	2	1	5
Yhteensä	11	4	291	38	5	14	363

SITOWISE